

IA e dereitos humanos na era digital: como o GPT está a afectar a comunidade académica

Description

A recentíssima disseminación do uso do GPT traduziu-se, de certo modo, num primeiro esgar de sospeición, principalmente, por parte da comunidade académica. Non podemos negar o feito de que o uso da IA encerra, en si mesmo, variadísimos desafíos no ámbito dos Dereitos Humanos. As cuestións máis comumente debatidas pola doutrina refírense, no esencial, á protección, almacenamento e uso de datos, o dereito á privacidade, o emprego e o impacto económico da utilización da IA, nas máis diversas áreas de actuación humana. No entanto, como todo o resto, é posible argumentar que os denominados 'perigos' da IA dependen do uso que, de feito, se escolhe aplicar. A pura verdade é que, detrás de un sistema de IA está ou sempre esteve unha mente, consciencia vontade e/ou acción humana.

Considerando esta cuestión, relembremos a 48ª sesión do Consello de Dereitos Humanos (A/HRC/48/31), realizada en 13 de setembro de 2021, onde a Alta-Comisaría para os Dereitos Humanos expresou algunhas preocupacións e dirixiu varias recomendacións aos Estados relativas ao dereito á privacidade na era digital, no ámbito do Relatorio do Alto-Comisariado das Nacións Unidas para os Dereitos Humanos. Una dessas recomendacións foi a imposición de unha moratoria "[...] moratorium on the use of remote biometric recognition technologies in public spaces, at least until the authorities responsible can demonstrate compliance with privacy and data protection standards and the absence of significant accuracy issues and discriminatory impacts [...]"; por outro lado, o Alto-Comisariado recomendou que os Estados "[...] Fully recognize the need to protect and reinforce all human rights in the development, use and governance of AI as a central objective, and ensure equal respect for and enforcement of all human rights online and offline; [...]".

Também a Carta Portuguesa dos Dereitos Humanos na Era Digital (Lei n.º 27/2021, de 17 de Abril) reconece a importancia da protección dos Dereitos Humanos no ambiente digital e nos espazos virtuais de onde destacamos, v.g., a liberdade de expresión e creación em o ambiente digital (artigo 4º) e o dereito á liberdade de creación e protección de contido (artigo 16º). Mas, podemos argumentar: por que razón são relevantes estas disposicións para a forma como o GPT está a afectar a comunidade académica?

Na realidade, com a utilización do GPT, cuestións como a autenticidade, a autoria e os dereitos de autor do traballo académico encontrámse no cerne da cuestión. Non obstante, se a protección e o reforço de todos os dereitos humanos no desenvolvemento, utilización e administración da IA forem, de feito, cumpridos por todos os intervinientes relativamente ao GPT, entón o GPT pode tornar-se, muito simplemente, num instrumento com utilidade para a actividade humana, à semelhança de muitos outros. Depende, de feito, do tipo de utilización que se lle atribui. Mas... retomemos a cuestión da autoria. Poderemos, verdadeiramente, considerar o GPT enquanto autor, em sim mesmo? Ainda non é posible responder a esta cuestión. Contudo, a realidade é que o GPT-3 já consta na capa de un libro recente, ao lado de outros autores humanos (THOMAS, Ian S.; GPT-3; WANG, Jasmine (2022) – What makes us human? An Artificial Intelligence

answers life's biggest questions. Sounds True, USA).

De todo o modo, para responder a esta cuestión, teríamos de ponderar cuestións como a susceptibilidade de a IA ser/ter consciencia. Embora este non seja o momento nem o local, deixamos-lhe o desafío de participar na VIII Conferencia Internacional de Dereitos Humanos de Coimbra: una abordagem transdisciplinar, que irá realizar-se entre os dias 10 a 12 de Outubro de 2023, onde o 56º simpósio online irá discutir o Constitucionalismo Digital e os desafíos globais na promoción e protección dos Dereitos Humanos. Contamos com a vossa participación e colaboración! <https://www.cidhcoimbra.com/>

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Outros

ETIQUETAS

inteligencia artificial lusofonia dereitos humanos e inteligencia artificial VIII Conferencia Internacional de Dereitos Humanos de Coimbra
constitucionalismo digital

IDIOMA

Portugués

INVESTIGACION

Relacións Internacionais Cooperación Internacional e Axenda 2030

Date Created

Maio 2023

Meta Fields

Autoria : 4163

Subtitulo : Artigo extraído do "Especial Lusofonia: 15 anos do OGALUS_IGADI"